

Verksamhetsberättelse 2019

Södra sjukvårdsregionen består av regionerna Blekinge, Kronoberg, Skåne och Halland. Utifrån Regionavtalet är målsättningen för Södra sjukvårdsregionen att genom samverkan skapa förutsättningar för en god och jämlik vård med ökad tillgänglighet. Genom samverkan kan sjukvårdsregionens gemensamma resurser användas på ett optimalt sätt till allas fördel.

Under 2019 har samarbetet fördjupats inom flera områden. Till exempel kan nämnas att vi inom ramen för "Samarbete för bättre vård" tagit fram lösningar som ökar tillgängligheten och främjar kompetensutvecklingen i hela sjukvårdsregionen. Som exempel kan nämnas arytmi behandling med ablation där Blekinge och Skåne samverkar och operationer för benigna sjukdomar i njurar, matstrupe och magsäck där Blekinge, Kronoberg och Skåne under 2019 inlett ett positivt samarbete.

Kunskapsstyrningen i Södra sjukvårdsregionen har under 2019 fortsatt att utvecklas som en viktig del av det nationella arbetet. Det sjukvårdsregionala arbetet fokuserar på implementering av nya behandlingar och metoder där införandet av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp blir en allt viktigare del. Under 2019 har också samverkan mellan chefer på olika nivåer stärkts, bland annat inom ramen för så kallade chefsamråd.

Socialstyrelsens uppdrag om nivåstrukturering av högspecialiserad vård har också varit en viktig del i det sjukvårdsregionala arbetet. Under 2019 har Södra sjukvårdsregionen bland annat tagit fram gemensamma remissvar för sex olika områden. Arbetet fortsätter under 2020 varvid de processer som gemensamt tagits fram under 2019 blir grunden för gemensamma konsekvensanalyser och kommande ansökningar.

Lund 2020-04-01

Sven Oredsson
Direktör

Verksamhetsberättelse 2019

SÖDRA REGIONVÅRDSNÄMNDENS ARBETE

Nämnden har under året haft fyra sammanträden. Två sammanträden har varit från lunch-lunch med ett seminarium kring aktuella ämnen under den ena dagen och ett beslutssammanträde den andra dagen. Två sammanträden har varit endagsmöten.

Under 2019 har nämnden genomfört följande seminarier:

- Seminarium om cancer med deltagare från RCC Syd och patientförening
- Forskningens dag med temat "Psykisk ohälsa – att förebygga och behandla"

I samband med beslutssammanträdena har det varit information om nationell och sjukvårdsregional kunskapsstyrning, RCC och arbetet med cancerplanen, aktuell information från respektive huvudman samt rapporter och uppföljning från "Samarbete för bättre vård".

Utgångspunkten för nämndens arbete är Regionavtalet samt nämndens arbetsordning.

BESLUT OCH AKTIVITETER UNDER ÅRET

Strategisk plan för Södra regionvårdsnämnden 2019-2020

En strategisk plan för arbetet 2019-2020 beslutades av Södra regionvårdsnämnden 2019-10-03. Planen utgår från Regionavtalet.

Viktiga rubriker i planen är:

- Grundläggande intressegemenskap
- Mål och principer
- Klinisk forskning och utveckling
- Utbildning och kompetensförsörjning
- Medicinsk samverkan genom kunskapsstyrning
- Ekonomisk reglering

Regionala priser och ersättningar för Södra sjukvårdsregionen

En abonnemangsmodell tillämpas mellan huvudmännen i Södra sjukvårdsregionen sedan 2016. Med denna som utgångspunkt har avtalsgruppen förhandlat fram ett avtal ("Regionala priser och ersättningar för Södra sjukvårdsregionen") som bland annat innebär att självkostnader ska vara underlag för framtagande av taxor och att kostnadsnivåer räknas upp med landstingsprisindex, LPIK.

Abonnemangsmodellen innebär att för patienter från Södra sjukvårdsregionen utgår ersättningen till 50 % via abonnemang och resterande ersättning utgår med 50 % av priserna enligt föreliggande prislista. Det är Skånes universitetssjukhus, thoraxcentrum Blekingesjukhuset, onkologiska kliniken vid Centrallasarettet i Växjö och rättspsykiatri i Växjö som omfattas av abonnemangsmodellen.

Abonnemangen för år 2019 omsluter 421 Mkr. Nedanstående tabell visar storleken på abonnemangen fördelade på aktuella verksamheter och huvudmän i tusentals kronor:

	Skåne (SUS)	Kronoberg (rättspsyk)	Kronoberg (onkologi)	Blekinge (thorax)	SUMMA
Blekinge	95 674	15 715	9 242		120 631
Halland	109 568	16 763		550	126 881
Kronoberg	109 369			31 791	141 160
Skåne		30 069		2 724	32 793
SUMMA	314 612	62 547	9 242	35 065	421 465

Regionalt cancercentrum syd (RCC Syd)

RCC Syd är en kunskapsorganisation med ansvar för att stödja samverkan och kunskapsbaserad utveckling mellan och inom cancervårdens processer. Målet är att RCC Syd genom samverkan ska flytta fram positionerna och bidra till en patientcentrerad, kunskapsbaserad, ändamålsenlig, effektiv, likvärdig och säker cancervård i hela Södra sjukvårdsregionen.

Verksamheten planeras i huvudsak utifrån Södra sjukvårdsregionens regionala cancerplan för perioden 2019-2022. Planen, som fastställdes av Södra regionvårdsnämnden 3 maj 2019, är framtagen med utgångspunkt i "Långsiktig inriktning för det nationella arbetet med cancervården S2018/03084FS". I planen definieras 85 utvecklingsmål som sammantaget utgör en gemensam viljeriktning för utveckling av cancervården i Södra sjukvårdsregionen.

Samordning och stöd till regionerna inför införande av screening för tjock- och ändtarmscancer har varit en prioriterad fråga under 2019. Arbetet har utvecklats mycket väl framförallt inom Skåne och Blekinge, där screening beräknas starta under 2020.

Den pågående nationella satsningen för att korta väntetider genom så kallade "standardiserade vårdförlopp" (SVF), har liksom tidigare år utgjort en central del i patientprocessarbetet. RCCs roll i arbetet med SVF har varit stödjande och utgjort en stående punkt i dialog- och avstämningsmöten med linjeorganisationen.

Stort fokus har, liksom föregående år, legat på informations- och kunskapsspridning samt planering och struktur för jämlik implementering av det nationella vårdprogrammet för cancerrehabilitering vars uppdaterade version publicerades i början av 2019.

Solidariskt finansierade verksamheter

Merparten av de solidariskt finansierade verksamheterna rapporterar till Södra sjukvårdsregionens ledningsgrupp via en styrgrupp. Denna består av en representant från vardera huvudman inom Södra sjukvårdsregionen och samordnas av tjänsteman från Södra regionvårdsnämndens kansli.

Uppdragen, som uppdaterades 2018, förtydligar verksamheternas skyldigheter inom Södra sjukvårdsregionen. Varje verksamhet tar årligen fram en verksamhetsberättelse.

Följande verksamheter rapporterar till styrgruppen för solidariskt finansierade enheter:

- Arbets- och miljömedicin
- Centrum för sällsynta diagnoser
- Genetisk vägledning
- Dövpsykiatrisk öppenvård – barn
- Dövpsykiatrisk öppenvård – vuxna
- Regionalt biobankscentrum
- Regionalt donationsansvarig läkare, regionalt donationsansvarig sjuksköterska
- Regional vävnadssamordnare
- Yrkes- och miljödermatologiska kliniken
- Högisoleringsenheten

Resterande solidariskt finansierade verksamheter är RCC Syd, Södra regionvårdsnämndens kansli, klassifikationsrådet samt sjukvårdsregionala grupper inom kunskapsstyrningen och andra samverkansområden.

Samarbete för bättre vård (regional arbetsfördelning)

Södra regionvårdsnämnden beslutade 2016 att starta ett projekt för regional arbetsfördelning med samarbete inom fler områden än cancer. Våren 2018 permanentades verksamheten under benämningen "Samarbete för bättre vård".

Drygt 20 delprojekt har startats inom ramen för "Samarbete för bättre vård". För varje delprojekt tillsätts särskild arbetsgrupp med representanter från samtliga huvudmän. Arbetsgrupperna utgår från uppdrag som fastställs av Södra sjukvårdsregionens ledningsgrupp. En särskild politisk styrgrupp leder arbetet och en samarbetsgrupp med representanter från samtliga huvudmän håller ihop det praktiska arbetet under ledning av Södra regionvårdsnämndens kansli.

Vid sidan av delprojekten finns också arbetsgrupper som utvecklar de administrativa förutsättningarna för ett utökat samarbete mellan huvudmännen, exempelvis inom avtals-, HR- och tillgänglighetsfrågor.

Södra regionvårdsnämnden har löpande fått rapporter om det pågående arbetet i delprojekt och arbetsgrupper.

Under 2019 har delprojekt om ablationer och endokrin halskirurgi slutrapporterats till nämnden. Uppföljning har gjorts av delprojekt om benign njurkirurgi, ryggkirurgi, benign kolorektal kirurgi samt skopiutredningen. Nämnden har också fått delrapport från delprojekt om onkologisk vård och spinal rehabilitering. Två nya delprojekt startade under 2019. Dessa är luftburna sjuktransporter och akut MR-tillgänglighet.

Baserat på ett delprojekt om HTA (health technology assessment) har Södra regionvårdsnämnden under 2019 beslutat att solidariskt finansiera HTA-verksamhet för hela Södra sjukvårdsregionen. Delprojektet om skopiverksamhet har under 2019 resulterat i att en endoskopiutbildningen för sjuksköterskor förbereds med kursstart under våren 2020.

Vid årets slut 2019 pågick arbete inom följande delprojekt:

- Onkologisk vård

- Spinal rehabilitering
- Inflammatorisk tarmsjukdom
- Rutinmässig testning vid tjock- och ändtarmscancer
- Arbetssätt och rutiner för patienter med risk för cancer
- Kärlkirurgi
- Parkinson
- Blodsamverkan
- Luftburna transporter
- MRT

Mer information om "Samarbete för bättre vård" finns på Södra sjukvårdsregionens hemsida <https://sodrasjukvardsregionen.se/samarbete-for-battre-varld/om-samarbetet/>

Kunskapsstyrning

Nationell, sjukvårdsregional och regional (lokal) kunskapsstyrning har under 2019 fortsatt att utvecklas i hög takt. På den nationella nivån har Södra sjukvårdsregionen aktivt deltagit i styrgrupp och beredningsgrupp. Vid 2019 års slut var 25 nationella programområden (NPO) och 8 nationella samverkansgrupper (NSG) aktiva. Grupperna har inför 2020 identifierat ca 150 större eller mindre insatser som på sikt kan bidra till ökad jämlikhet i vården. Ett stort fokus har varit runt personcentrerade sammanhållna vårdförlopp där man under hösten 2019 presenterat 10 vårdförlopp för planerat införande under 2020.

Södra sjukvårdsregionen har i nuläget värdskap för tre NPO; tandvård, nervsystemets sjukdomar samt njur- och urinvägssjukdomar. Utöver detta har Södra sjukvårdsregionen ett vilande värdskap för primärvård, som förväntas gå över till ett aktivt värdskap 2021. Värdskapet, inklusive det vilande värdskapet, innebär bland annat att sjukvårdsregionen bidrar med ordföranden samt processtöd för dessa NPO. Södra sjukvårdsregionen bidrar också med processtöd för de vårdförlopp som faller inom Södra sjukvårdsregionens värdskap, i dagsläget vårdförloppet för stroke.

Den sjukvårdsregionala nivån speglar den nationella och under 2019 har ytterligare sjukvårdsregionala programområden (RPO) och sjukvårdsregionala samverkansgrupper (RSG) bildats.

Följande RPO var bildade vid 2019 års utgång:

- Barn- och ungdomars hälso- och sjukvård
- Endokrina sjukdomar inklusive diabetes
- Hjärta/kärl
- Hud- och könssjukdomar
- Infektionssjukdomar
- Kvinnosjukdomar och förlossning
- Levnadsvanor
- Lung- och allergisjukdomar
- Mag- och tarmsjukdomar
- Medicinsk diagnostik
- Nervsystemets sjukdomar
- Njur- och urinvägssjukdomar
- Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin
- Palliativ vård

- Psykisk hälsa
- Rörelseorganens sjukdomar
- Sällsynta sjukdomar
- Tandvård
- Äldres hälsa
- Ögonsjukdomar
- Öron-, näsa- och halssjukdomar
- Allmänmedicin (Sjukvårdsregionalt primärvårdsråd)

Följande RSG var bildade vid 2019 års utgång:

- Kvalitetsregister
- Medicinteknik
- Patientsäkerhet

De sjukvårdsregionala programområdena har varit involverade i ett flertal projekt på nationell nivå via NPO samt Socialstyrelsen, men också sjukvårdsregionalt genom att ta fram och revidera gemensamma riktlinjer och vårdprogram för Södra sjukvårdsregionen. En väsentlig del i nuvarande process är att genom samverkan inom och mellan olika RPO och RSG skapa en gemensam bild av hur det fortsatta arbetet för att uppnå en god, jämlik och likvärdig hälso- och sjukvård i Södra sjukvårdsregionen ska gå till. RPO och RSG har också en koppling till delprojekten inom "Samarbete för bättre vård" och arbetet inom chefsamråden (se nedan).

För att leda kunskapsstyrningen i Södra sjukvårdsregionen finns en sjukvårdsregional styrgrupp som sammanträder varannan vecka.

Chefssamråd

Chefssamråden har till uppgift att stärka det operativa samarbetet i linjen inom Södra sjukvårdsregionen.

Chefsamråden har i uppdrag att:

- Identifiera områden där utökat samarbete leder till god och jämlik vård
- Arbeta för att optimera patientprocesserna avseende initiering, utredning, behandling och uppföljning
- Identifiera kompetensbehov på kort och lång sikt
- Implementera och verksamhetsanpassa beslutade samarbeten
- Följa upp beslutade samarbeten
- Verka för att eventuella problem/tvister i samarbetssituationer löses
- Samverka med övriga forum inom Södra sjukvårdsregionen såsom regionala programområden, Samarbete för bättre vård och andra chefsamråd

Mötesanteckningar publiceras på Södra sjukvårdsregionens hemsida och anslås vid Södra Regionvårdsnämndens möten. Under 2019 var följande 13 chefsamråd aktiva:

- Barnsjukvård inklusive neonatologi
- Gynekologi och obstetrik
- Hjärtsjukvård inklusive kardiologi och thoraxkirurgi
- Hudsjukdomar

- Infektionssjukvård
- Kirurgi
- Klinisk kemi
- Neurologi
- Njurmedicin inklusive njurtransplantation
- Ortopedi
- Reuma
- Urologi
- Öron, näsa, hals

För att koordinera chefsamrådets verksamhet finns särskild styrgrupp med sjukhuschefer från samtliga huvudmän. Styrgruppen hade under 2019 två möten.

Kansli

Södra Regionvårdsnämnden har till sitt förfogande ett fristående kansli placerat i Lund.

Kansliet ska bland annat

- Svara för den formella hanteringen av nämndens ärenden
- Ge administrativ service till nämndens olika politiska organ och beredningsgrupper
- Ansvara för genomförandet av utrednings-, utvecklings- och uppföljningsprojekt

Därutöver har kansliet ett övergripande ansvar för att upprätthålla och driva arbetet inom "Samarbete för bättre vård", kunskapsstyrning och chefsamråd. Vid 2019 års utgång omfattade kansliet 6 tjänster. Under hösten 2019 tillsattes ny direktör för Södra sjukvårdsregionen.

Ekonomiskt resultat 2019

Enligt regionavtalet ska Södra regionvårdsnämndens verksamhet finansieras genom ramanslag. Verksamhetens årliga resultat ska överföras till nästkommande år och slutavräkning sker vid mandatperiodens slut. Resultatet för år 2019 blev en mindre avvikelse på -90 tkr (se tabell nedan). Resultatet ligger helt inom linje för beslutat utnyttjande av ackumulerade resultat och ingående balanser.

Kontoklass	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse mot budget 2019
Intäkter	8 179 515	7 395 790	-783 725
Personal	-7 179 515	-6 376 698	802 816
Övriga verksamhetskostnader och finansiella poster	-1 000 000	-1 109 304	-109 304
Summa	0	-90 212	-90 212

Redovisning av projektkonton 2019

Projektnr	Projektnamn	Ingående balans 2019	Utgående balans 2019
8925	DRG-råd	-24 700,39	-565 229,00
8926	Regionala programområden	-12 579 559,96	-11 829 527,47

8928	Särskilda projekt	-2 927 728,54	-2 276 373,29
8930	UFo-medel	-1 270 184,16	-1 524 197,14
8932	ST-kongress	0,00	0,00
8937	Insatser för kunskapsstöd och uppföljning inom hälso- och sjukvården	-145 835,00	-145 835,00
8938	Kliniska studier Sverige – forum Söder	-14 731 479,00	-16 512 000,00
8939	Psykisk hälsa	-3 232 267,75	-2 415 573,68
8940	Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp		-5 000 000,00
	Total	-34 911 754,80	-40 268 735,58

Specifikation över projekten finns i bilaga1.

Bilaga 1

Projektmedel mm

Redovisning av projektmedel 2019.

Projekt 8925 "DRG-rådet"

DRG-rådets medel har täckt kostnaderna för rådets deltagande i konferenser och återkommande sammanträden om DRG-frågor. Medel för år 2019 har eftersökts hos regionerna. Utgående balans för år 2019 är 565 tkr.

Projekt 8926 "Regionala medicinska kunskapsgrupper/Regionala programområden"

Projektmedlen används fortlöpande av de Regionala medicinska kunskapsgrupperna/Regionala programområdena. Arbetet för att stärka och utveckla kunskapsgrupperna/programområdena fortsätter. Nya medel har eftersökts från landstingen för år 2019 enligt överenskommelse i "Regionala priser och ersättningar för Södra sjukvårdsregionen 2019". På detta projekt har överförts ackumulerat resultat 2015-2018 med 6 581 tkr. Utgående balans år 2019 är 11 830 tkr.

Projekt 8928 "Särskilda projekt"

Projektmedlen har använts till Samarbete för bättre vård. Utgående balans år 2019 är 2 276 tkr.

Projekt 8930 "FoU-medel" (UFo-anslag)

Södra regionvårdsnämnden har beslutat att ändra inriktningen för UFo-anslagen till att stimulera utvecklingen av samarbeten i Södra sjukvårdsregionen. Det är ledningsgruppen i Södra sjukvårdsregionen som beslutar om fördelning av projektmedel. Utgående balans år 2019 är 1 524 tkr.

Projekt 8932 "ST-kongress"

Medel under projekt 8932 har överförts till projekt 8926, Regionala medicinska kunskapsgrupper.

Projekt 8937 "Insatser för kunskapsstöd och uppföljning inom hälso- och sjukvården"

Södra Regionvårdsnämndens kansli beviljades under hösten 2015 1 667 tkr från överenskommelsen mellan staten och SKL om "Insatser för kunskapsstöd och uppföljning inom hälso- och sjukvården" för utveckling av möjligheterna till uppföljning inom primärvården. Landstingen har i princip utnyttjat sin tilldelning. Utgående balans år 2019 är 145 tkr.

Projekt 8938 "Nod för kliniska studier/Kliniska studier Sverige – forum Söder"

Södra Regionvårdsnämndens kansli beviljades under åren 2015 och 2016 ett etablerings- och driftsbidrag till regional nod för samordning av kliniska studier från Vetenskapsrådet. Vetenskapsrådet har utbetalat ytterligare medel för åren 2017-2019. Utgående balans år 2019 är 16 512 tkr.

Projekt 8939 "Resurscentrum/Regionalt programområde för Psykisk hälsa under 2018"

Södra Regionvårdsnämndens kansli tilldelades i slutet av 2017 6 000 tkr som stöd i uppbyggnad av Regionala Resurscentrum/Regionalt programområde för Psykisk hälsa från Sveriges Kommuner och Landsting. Minst 30 % av dessa medel ska användas för samverkan med kommunerna. Utgående balans år 2019 är 2 416 tkr.

Projekt 8940 Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp

Statsbidrag på 5 000 tkr har fördelats till respektive sjukvårdsregion som stöd för att införa nationellt beslutade samlade vårdförlopp. Södra regionvårdsnämnden har beslutat om användningen av dessa medel som kommer att börja utnyttjas under år 2020.